

מדת בדת

לע"נ הגה"צ רבי אליעזר בן רבי
ראובן גינזבורג זצוק"ל
הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

כריתות כג-כח מעילה ב **שינוי הדף היומי בדרך קצרה** גליון 373 פרשת כי תצא תשע"ט

בהנאה, ובעגלה ערופה אם נמצא ההורג קודם שנערפה היא תצא ותרעה בעדר ואם אחר שנערפה היא תקבר במקומה שהרי היא באה על הספק וא"כ היא כפרה על ספיקה והלכה לה ולכן נשאר בה איסור הנאה. **גמרא** טעמו של ר"מ שהיא תצא ותרעה בעדר שכיון שהוא לא צריך לה לא חל עליה הקדש והחכמים סוברים שמתוך שלבו נוקפו הואמקדיש לגמרי ושנינו בברייתא שר"מ ורבנן נחלקו בין כשנודע לו שחטא ובין שנודע לו שלא חטא בנודע שחטה מחדש ר"מ שאפילו שהוא יודע שחטא אך כיוון שבעת ההפרשה הוא לא ידע היא תרעה בעדר ואם נודע שלא חטא מחדשים רבנן שאף שלא חטא כיוון שבעת ההפרשה הוא לא ידע שלא חטא א"כ לבו נוקפו והוא גומר ומקדיש, ורב ששת אומר שר"מ מודה לחכמים,

דף כד באופן שהפריש שני אשמות לאחריה והוא התכפר באחת מהן, השני ירעה עד שיסתאב וימכר ודמיו יפלו לנדבה שר"מ חלק על חכמים כי הוא לא גילה דעתו שלבו נוקפו אך כשמספיק לו אחד והוא מפריש שנים שמא יאבד ואז הוא יתכפר בשני א"כ הוא מגלה דעתו שלבו נוקפו ולכן הוא גומר ומקדישו.

רב יהודה אומר בשם רב שחכמים מודים לר"מ באשם תלוי שהוזמו עדיו שיצא וירעה בעדר שרבנן חלקו על ר"מ רק כשהוא הפריש מעצמו וא"כ לבו נוקפו אך אם הוא מפריש רק על פי העדים מלכתחילה הוא לא סמך דעתו עליהם שמא הם יומו, ורבא מקשה שהמשנה אומרת שבשור הנסקל אם התברר שהוא לא הרג הוא יצא וירעה בעדר ואם מדובר שבתחילה שנים אמרו שהרג ושנים אמרו שלא הרג מי אמר שישמעו לאחרונים אולי נחשוש לראשונים אלא מדובר שהאחרונים הם עידי הזמה וא"כ גם באשם תלוי מדובר באותו ענין שבאו עידי הזמה ובכ"ז חלקו חכמים שחל בו קדושה, ואבי דוחה שבשור הנסקל ניתן להעמיד באופן שבא ההרוג ברגליו ובאותו ענין מדובר באשם תלוי שהכירו את החתיכה והתברר שהיא שומן אך אם הפריש אשם תלוי על פי עדים והתברר שאינו חייב גם לחכמים הוא יצא וירעה בעדר.

ר' יוחנן ור"א נחלקו במחלוקת הנ"ל לענין אשם תלוי שהוזמו עדיו שר"א אמר שזה כמו ששנינו במנחת קנאות שאם העדים נמצאו זוממים המנחה תצא לחולין ולר' יוחנן ירעה עד שיסתאב ויפלו דמיו לנדבה וזה לא דומה למנחת קנאות שהיא לא באה לכפר אלא לברר את העוון ומתן התברר שאין עוון היא יוצאת לחולין אך באשם תלוי שבא לכפרה מתוך שלבו נוקפו הוא גומר ומקדישו.

ר' כרספדאי אומר בשם ר' יוחנן שאם הוזמו עדיו של שור הנסקל כל המחזיק בו זכה בו, ורבא אומר שמסתבר שר' יוחנן דיבר כשאמרו לו ששורו נרבע אך אם אמרו לו ששורו רבע והוא יודע בעצמו שזה לא נכון הוא לא מפקירו והוא טורח להביא עדים להזים את הראשונים, ואין להקשות ממה שאמר רבה בר איתי בשם ר"ל שאם הוזמו עידיהם של עיר הנדחת כל המחזיק בה זכה ששם מדובר ברבים וכל אחד חושב שאמנם אני לא חטאתי אך אחרים חטאו ולכן הוא מפקיר את ממונו אך כן שזה תלוי בו עצמו הוא לא מפקיר את השור והוא טורח להביא עדים.

ר"ל אומר שאם אחד נתן מתנה לחבירו והמקבל אומר אי אפשי בה כל המחזיק בה זכה בה אך קשה ממה שאמר רבה בר אבהו בשם רב ששת ויש אומרים שר' אבהו אמר בשם רב ששת, שאם מקבל מתנה אמר אחרי שהוא קיבל אתהמתנה מתנה זו תבטל מבוטלת היא אי אפשי בה דבריו קיימים, אך אם אמר אינה מתנה זה לא כלום, **עמוד ב** ולכאורה דבריו קיימים הכוונה שזה חוזר לבעליה, ויש לדחות שדבריו קיימים והוא לא זוכה בה אלא כל המחזיק בה זכה בה, ויש להקשות ממה ששנינו שהאומר לחבירו דין ודברים אין לי על שדה זו ואין לי עסק בה וידי מסולקת ממנה לה, ולכאורה ידי מסולקת זיל כאילו אמר אי אפשי בה לכתוב שלא אמר כלום, ויש לומר שהוא סילק עצמו רק מדין ודברים אך לא מגוף השדה, ויש להקשות ממה ששנינו שאם אחד כתב נכסיו לאחרים והיו בהם עבדים והמקבל אמר אי אפשי בהם אם רבו שני הוא כהן הם יכולים לאכול בתרומה ורשב"ג אומר שכיון שהוא אמר אי אפשי בהם זכו בהם היורשים, ודברי רשב"ג מוכנים שכשנותנים משהו לאדם והוא לא רוצה לקבלו זה חוזר לבעלים אך קשה לת"ק שאמר שכשהמקבל לא קונה כל המחזיק זכה בהם א"כ בעבדים כשהשני לא רצה לקבל א"כ הם זרים שאינם אוכלים תרומה, ויש לומר שסובר התנא שהמפקיר עבדו יצא לחרות והוא צריך גט שחרור מרבו והוא סובר שהמעוכב גט שחרורו יכול לאכול בתרומה.

ר"א אמר במשנה שאם בא להקריב אשם תלוי והתברר באשם שלא חטא הוא יקרב, יש להקשות הרי לעיל אמר ר"א שאדם יכול להתנדב

דף כג ר' יוסי סובר ששנים לא מביאים אשם אחד ע"י תנאי, אם היו לפניו חתיכת חלב וחתיכת חולין ואכל אחת מהן ואינו יודע איזה מהן אכל מביא אשם תלוי, ואם אכל את השניה יביא חטאת אם אחד אכל את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה שניהם מביאים אשם תלוי, ור"ש אומר ששניהם יביאו חטאת אחת, ור' יוסי אומר ששנים לא מביאים חטאת אחת ע"י תנאי, אם היו לפניו חתיכת חלב וחתיכת קדש ואכל אחת מהן ואינו יודע איזה מהן אכל יביא אשם תלוי, ואם אכל גם את השניה יביא חטאת ואשם ודאי אם אחד אכל את הראשונה ואחר אכל את השניה שניהם יביאו חטאת ואשם ויתנו, ור' יוסי אומר ששנים לא מביאים חטאת אחת ואשם אחד, אם היו לפניו חתיכת חלב וחתיכת חלב קדש ואכל אחת מהן ואינו יודע איזו מהן אכל יביא חטאת, ור"ע אומר שיביא גם אשם תלוי, ואם אכל את השניה יביא שני חטאות ואשם ודאי אם אחד אכל את הראשונה ואחר אכל את השניה כל אחד מהם יביא חטאת, ור"ע סובר ששניהם יביאו אשם תלוי ור"ש אומר שכל אחד מהם יביא חטאת ושניהם יביאו אשם אחד, ור' יוסי אומר ששנים לא מביאים אשם אחד, אם היו לפניו חתיכת חלב וחתיכת חלב של נותר ואכל אחת מהן ואינו יודע איזה מהן אכל יביא חטאת ואשם תלוי, ואם אכל את השניה יביא ג' חטאות ואם אחד אכל את הראשונה ואחר אכל את השניה כל אחד מהם יביא חטאת ואשם תלוי, ור"ש אומר שכל אחד מהן יביא חטאת ושניהם יביאו חטאת נוספת בשותפות, ור' יוסי אומר שכל חטאת שבאה על חטא שנים לא יכולים להביאה יחד. **גמרא** רבא שאל את ר"נ שמשמע שר' יוסי שנים לא מביאים חטאת יחד אך שנים יכולים להביא יחד אשם תלוי א"כ הוא סובר כת"ק ואין לומר שהם יחלקו לגבי דין אשם תלוי בחתיכה משני חתיכות שהרי ישנה ברייתא שר' יוסי אומר שכל אחד מהם מביא אשם תלוי, אמר ר"נ אכן יוצא מכאן שת"ק הוא כר' יוסי.

רבא מקשה במקרה של הסיפא שהיו לפניו חלב וחלב נותר מדוע אינו מביא אשם ודאי של מעילה, אמר לו ר"נ שמדובר כשאינו שוה פרוטה אך קשה שברישא מדובר בשוה פרוטה שהרי נאמר אשם ודאי על קדש אמר ר"נ שאכן חתיכה של קודש שאינה נותר היא שוה פרוטה אך נותר אינו שוה פרוטה, אך קשה הרי במשנה ששנתה לעיל יש אוכל אכילה אחת ור"ב ד' חטאות ואשם אחד ואחת מהן נותר אמר ר"נ ששם מדובר בבהמה גסה וכאן מדובר בדקה, עוד י"ל ששם מדובר בימות הגשמים שזה פחות מתקלקל וכאן מדובר בחמה.

רבא הקשה לר"נ וכי ר"ש סובר שאיסור חל על איסור הרי שנינו שר"ש אומר שהאוכל נבילה ביוה"כ פטור, ורב ששת בר רב אידי אומר שמדובר שאכל כוליא בחלבה אך קשה שהוא חייב עליה באיסור עולין ואין חל עליה נותר ואין לומר שר"ש סובר שנתר הוא איסור חמור שחל על איסור קל של עולין שהרי נבילה הוא איסור קל ובכ"ז איסור יוה"כ החמור לא חל עליו, אלא יש לומר שהתורה גלתה בקדשים שאיסור חל על איסור, **עמוד ב** כמו ששנינו על הפסוק אשה לה' לרבות אימורים, וחייב עליהם באיסור עולים וחייב כרת על החלב וחל עליו איסור טרומה, וכן יש להוכיח שהרי רבי סובר שאיסור חל על איסור והיינו איסור חמור על איסור קל אך איסור קל לא חל על חמור ואילו בקדשים חל איסור מעילה שהוא רק מיתה על קודש שהוא איסור כרת, ששנינו שרבי למד מהפסוק כל חלב לה' לרבות אימורי קדשים קלים למעילה והיא איסור של מיתה והיא חלה על איסור חלב שהוא איסור כרת א"כ התורה גלתה בקדשים שאיסור חל על איסור ואפילו קל על חמור, אך קשה ששנינו שר"ש אמר שאין פיגול ואין נותר בעולין אלא יש לומר שנחלקו תנאים בדעת ר"ש שיש הסוברים בדעתו שאיסור חל על איסור בקדשים, ויש הסוברים שגם בקדשים אין איסור חל על איסור והסובר שגם בקדשים איסור לא חל על חל על איסור ילמד מהפסוק כל חלב לה' בולדות בקדשים שהם קדושים רק בלידתם וא"כ איסור חלה ומעילה באו יחד ובמקרה כזה איסור חל על איסור.

פרק המביא אשם

משנה מי שהביא אשם תלוי ונודע לו שלא חטא אם עדיין לא נשחט לר"מ הוא יצא וירעה בעדר ולחכמים ירעה עד שיסתאב וימכר ויביא דמיו לנדבה, ור"א אומר שיקרב שאם אינו בא על חטא זה הוא בא על חטא אחר ואם נודע לו אחרי שנשחט ישפך הדם והבשר יצא לבית השריפה ואם נזרק הדם יאכל הבשר ור' יוסי סובר שגם אם הדם בכוס יזרוק אותו והבשר יאכל אבל אם הביא אשם ודאי על פי עדים והוזמו העדים, קודם שנשחט הוא יצא וירעה בעדר ואם כבר נשחט הוא יקרב ואם נזרק הדם הבשר יצא לבית השריפה, ובשור הנסקל אם התברר שהוא לא חייב סקילה יצא וירעה בעדר ואם כבר נסקל הוא מותר

אשם תלוי כל יום, ואמר רב אשי שזה דעת ר"א במשנה של אמרו לו שאומרים לו המתן עד שתכנס לבית הספק.

המשנה אומרת שאם נודע אחר שחיטה הבשר ישרף, ולכאורה משמע שחולין שנשחטו בעזרה דינם בשריפה, ויש להקשות שבהמשך המשנה נאמר שאשם תלוי אינו כן אלא אם הוברר משנשחט יקבר, ואמר ר' אלעזר שיש לחלק את המשנה והתנא ששנה את הרישא לא שנה את הסיפא, ורבה אומר שאין להקשות מאשם ודאי על אשם תלוי שבאשם ודאי כשאינו צריך לו הוא לא מקדיש אותו אך אשם תלוי בא להקריב אדם שלבו נוקפו ולכן הוא גומר ומקדישו, אלא יש להקשות אשם ודאי על אשם ודאי שכתוב בסיפא והבשר יצא לבית השריפה ובה צריך לומר שמי ששנה זו לא שנה את זו, ורב אשי מתרין שמה שכתוב ברישא והבשר יצא לבית השריפה שחושבים שאחרי הזריקה נעשה בו פסול לכן הוא ישרף שהוא נראה כמו זבח פסול.

המשנה אומרת שאם נזרק הדם הבשר יאכל, ויש להקשות הרי היתה לו ידיעה ומבאר רבא שנאמר והוא לא ידע ונסלח לו וכאן לא היתה לו ידיעה בשעת סליחה.

ר' יוסי אומר שהדם בכוס יכול להזרק והבשר יאכל, יש להקשות מדוע זרק הדם הרי יש ידיעה בשעת סליחה, ומבאר רבא שר' יוסי סובר כר"ש שהעומד להזרק הוא נחשב כזרוק, אך קשה שר"ש דיבר בדבר שעומד להזרק וכאן זה לא עומד להזרק, ובא"י ביארו שר' יוסי סובר שכלי שרת מקדשים את הפסול בתחילה להקרב.

רב המנונא אומר שעגלה ערופה נאסרת מחיים ורבא אומר שהיא נאסרת לאחר עריפה ולרבא מובן שזה הזמן שנעשה בה מעשה, אך לרב המנונא קשה מתי מתחיל בה איסור הנאה,

דף כה ור' ינאי אמר שהוא שמע בה גבול והוא שכת אותו וחביריו באו ופירשו לו שירידיה לנחל איתן אוסרת אותה, רב המנונא הוכיח שעגלה ערופה נאסרה מחיים ממה ששינוי שמי ששחט פרת חטאת או שור הנסקל או עגלה ערופה לר"ש פטור מלאו של אותו ואת בנו וחכמים מחייבים וזה מובן רק אם עגלה ערופה נאסרה מחיים א"כ נחלקו שר"ש שחיטה שאינה ראויה אין שמה שחיטה, ורבנן סוברים שהיא נקראת שחיטה אך אם נאמר שהאיסור הוא רק אחר עריפה א"כ מדוע פטור ר"ש, ואין לומר שר"ש סובר שעגלה שנשחטה כשרה שהרי שינוי שהכשר בפרה פסול בעגלה והכשר בעגלה פסול בפרה, שצואר כשר רק בפרה ועורף כשר רק בעגלה ורבא שתק, ואחר שיצא רב המנונא אמר רבא מדוע לא תרצתי שר"ש סובר שעגלה כשרה בשחיטה, ורב המנונא סבר שלא מצאנו כלל ברייתא שמכשירה עגלה בשחיטה והיינו מעמידים אותה כר"ש, ורבא הוכיח שעגלה נאסרה רק אחר עריפה ששינוי במשנה עגלה ערופה אינה כן ואם נמצא ההורג קודם עריפה היא תרעה בעדר ואם נאמר שהיא כבר נאסרה מחיים מדוע היא תרעה בעדר, ויש לשנות שאם נמצא עד שלא נראית לעריפה היא תרעה בעדר, אך קשה שבסיפא שינוי שאם נמצא משנערפה היא תקבר במקומה, ויש לומר שניתן לשנות משנראית לעריפה, אך קשה ממה שכתוב אח"כ שעל הספק באה מתחילתה וכפרה ספיקה והלכה לה שאם מדובר שהיא חיה עדיין איך כפרה ספיקה, ויש לומר שנחלקו בזה תנאים ששינוי שנאמר מכשיר ומכפר בפנים אשם וחטאות ואשמות ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ ששחט המשחט ועגלה ערופה, וכמו שבפנים השוו מכשיר למכפר שהם אסורים בהנאה כך במכשיר ומכפר בחוץ נאסרה העגלה כמו ששחט המשחט.

משנה ר"א אומר שאדם יכול להתנדב אשם תלוי בכל יום ובכל עת שירצה והוא נקרא אשם חסידים ואמרו על כבא בן בוטא שהוא התנדב שם תלוי בכל יום חוץ מיום אחד אחר יוה"כ והוא נשבע במעון הזה שאם היו מניחים לו להביא אחר יוה"כ הוא היה מביא אך אמרו לו המתן עד שתכנס לבית הספק וחכמים סוברים שמביאים אשם תלוי רק על מה שזדונו כרת ושגגתו חטאת, אם עבר יוה"כ אחר חייבי חטאות ואשמות ודאיים הם צריכים להביא קרבנם אחר יוה"כ אך חייבי אשם תלוי פטורים אחרי יוה"כ, מי שבא לידו ספק עבירה ביוה"כ אפילו עם חשיכה פטור שכל היום מכפר, אשה שיש עליה ספק חטאת העוף ועבר עליה יוה"כ היא חייבת על הספק מכשירה אותה לאכול בובחים, חטאת העוף שבאה על הספק נודע עליה משנמלקה היא תקבר. **גמרא** טעמו של ר"א הוא שאם נאמר שאשם תלוי הוא חיוב א"כ מדוע כשנודע לו הוא מביא חטאת הרי הוא כבר נפטר באשם תלוי ורבנן סוברים שרק עולה ושלמים באים נדבה אך חטאת ואשם הם באים רק חובה ומה שמביא אשם תלוי קודם שנודע לו זה כדי להגן עליו שהתורה חסה על גופם של ישראל, ורב אחא בר רבא הקשה שנאמר שאשם תלוי הוא כעולה ושלמים שיכול להביאם בחובה ובנדבה א"כ אשם תלוי שבא בחובה יבא גם בנדבה, אמר לו רב אשי שיעקר עולה ושלמים נאמר בנדבה ואילו אשם תלוי נאמר בפרשה של חובה.

עמוד ב' ר' חנינא שנה לפני רבא שאשם תלוי בא אפילו על ספק נבילה, אמר לו רבא הרי שינוי שחכמים אומרים שמביאים אשם תלוי רק על מה שזדונו כרת ושגגתו חטאת, ולר"א אשם תלוי בא גם נדבה אמר לו מדוע לא למדת לפני רבה, ואכן הוא אמר שזה לדעת ר"א שאמרו לו

המתן עד שתכנס לבית הספק ובספקמביאים גם על לאו, ואמר רבא שטעמם של אמרו לו שכתוב אשר לא תעשינה בשגגה ואשם, וטעמם של רבנן שמביאים רק על מה שזדונו כרת ושגגתו חטאת ולומדים גזירה שוה מצות מצות מחטאת חלב ושם מדובר בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת.

שנו בברייתא שחמשה אשמות מכפרים ואשם תלוי אינו מכפר כפרה גמורה, ויש לבאר מה הכוונה וביאר רב יוסף שחמשה אשמות מכפרים כפרה גמורה אך אשם תלוי אינו מכפר כפרה גמורה ולא כר"א שאמר שאשם תלוי בא גם על לאו של נבלה, ורבינא מבאר שבה אשמות אין אחר מכפר כפרתם ומביאים רק כשנודע לו, ואשם תלוי אחר מכפר כפרתו כשנודע לו אינו מביא כמו ששינוי שחייבי חטאות ואשמות ודאיים שעבר עליהם יוה"כ חייבים להביא ואילו חייבי אשם תלוי פטורים כשעבר עליהם יוה"כ.

מנין שחטאת ואשם חייבים גם אחר יוה"כ ואשם תלוי פטורים ביאר רב דימי בשם ר' אמי בשם ר' חנינא שנאמר בפסוק וכפר על הקודש מטומאות בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם, והוא מכפר על חטאים כמו פשעים שאינם בני קרבן אך אינו מכפר על חטאים שהם בני קרבן, ומקשה אביי הרי פסוק זה נאמר בשעיר הנעשה בפנים שהוא לא מכפר על עבירת מצוה ידועה אך שעיר המשתלח שמכפר גם על עבירת מצוה ידועה יתכן שהוא יכפר גם על אינו חייבי חטאות ואשמות, אלא אומר אביי שלומדים מהפסוק והתורה עליו את עוונות בני ישראל ואת פשעיהם לכל חטאתם, ומדובר בחטאים שאינם בני קרבן כמו פשעים שאינם בני קרבן ואינו מכפר על חטאים שהם בני קרבן, והתורה מיעטה בשעיר המשתלח ללמד שאינו מכפר על חטאים שהם בני קרבן, ומקשה רב דימי אולי מדובר בחטאים שהם בני קרבן כמו ששינוי שיש ד' שמביאים קרבן על זדון כשגגה, וכן למד רבין בשם ר' יוסי בשם ר"ל שלומדים מהפסוק והתורה עליו את עוונות בני ישראל ואת פשעיהם לכל חטאתם והחטאים הם כפשעים שאינם בני קרבן והוא לא מכפר על חטאים שהם בני קרבן ואמר אביי גם אני למדתי מפסוק זה, והקשה רב דימי אולי מדובר בפשעים שהם בני קרבן כמו ששינוי שיש ד' שמביאים על זדון כשגגה, ואמר רבין שרוב פשעים אינם בני קרבן, אמר לו אביי הרי לא כתוב רוב ואמר אביי שיש ללמוד מתחלת הפסוק שכתוב והתורה עליו את כל עוונות בני ישראל ושינוי שעוונות אלו זדונות וכמו שכתוב עוונה בה, וכתוב את כל פשעיהם לכל חטאתם להקיש חטאים לפשעים כמו שבפשעים מדובר שאינם בני קרבן כך בחטאים מדובר כשאינם בני קרבן אבל אינו מכפר על חטאים שהם בני קרבן.

יוה"כ מכפר על אשמות תלויים אמר ר"א שלומדים מהפסוק מכל חטאותיכם לפני ה' ויוה"כ מכפר בחטא שרק ה' מכיר אותו, ורב תחליפא אביו של רב הונא אמר בשם רבא שלפ"ז גם בחטאות ואשמות,

דף כו אין צורך לפשוט מדברי רב דימי ואביי אלא לומדים מהפסוק הזה שרק חטא שמכיר בו רק ה' יוה"כ מכפר, אך אם גם החוטא יודע בו יוה"כ לא מכפר עד שיביא את חובתו.

עוד אמר רב תחליפא אביו של רב הונא בשם רבא שיהו"כ לא מכפר על חייבי מלקות, ולכאורה זה פשוט ומה ההבדל בינם לבין חייבי חטאות ואשמות, ויש לומר שהיינו אומרים שבממונו אינו יכול להפטר ע"י יוה"כ אך חיוב מלקות שזה בגופו יוה"כ יפטור אותו, קמ"ל שיהו"כ לא פוטר אותו, אך קשה הרי שינוי שיהו"כ מכפר על הודע ולא הודע על עשה ולא תעשה, ויש לומר שהוא מכפר על בלי התראה שאין חיוב מלקות אך הוא לא מכפר במקום שיש התראה ויש חיוב מלקות, אך קשה א"כ מדוע ספק יולדת מביאה אחר יוה"כ הרי זה חטא שרק ה' מכיר בו, ומבאר רב הושעיא שנאמר רק לכל חטאותם ולא נאמר לכל טומאותם, אך קשה לדעת ר"ש שסובר שילודת היא חוטאת ויש לומר שהקרבן שלה לא בא לכפרה אלא רק להתיר באכילת קדשים, ורב אשי מוכיח ממה ששינוי שאשה שיש עליה ספק חטאת העוף ועבר עליה יוה"כ היא חייבת להביא קרבן אחרי יוה"כ כי הוא מכשיר אותה לאכול בקדשים, ויש להקשות שספק מצרע שעבר עליו יוה"כ הוא לא יביא מספק שיהי עבר עליו יוה"כ וזה חטא שרק ה' מכיר בו, ויש לומר כדברי רב אושעיא שנאמר לכל חטאותם ולא לכל טומאתם, אך קשה שרב שמואל בר נחמני אמר בשם ר' יונתן שהנגעים באים בגלל שבעה דברים ויש לומר שהנגע כבר כיפר ואילו אשמו של מצרע בא להתירו באכילת קדשים, ויש להקשות שספק נזיר שעבר עליו יוה"כ לא יביא את קרבנו שהרי יוה"כ מכפר חטא שרק ה' מכיר בו, ויש לבאר כדברי רב אושעיא שנאמר לכל חטאותם ולא לכל טומאותם, אך קשה לדעת ר"א הקפר שזויר נקרא חוטא ויש לומר שהקרבן לא בא לכפרה אלא רק להחיל עליו נזירות טהרה, ויש להקשות שספק שוטה שעבר עליה יוה"כ לא תביא קרבן מספק שהרי יוה"כ כיפר עליה שזה חטא שרק ה' מכיר בו ומבאר רב הושעיא שנאמר לכל חטאותם ולא נאמר לכל טומאותם, ואביי מבאר שהבועל מכיר בחטא, ורבא מבאר שקרבן סוטה בא רק לברר את עוונה והוא לא בא לכפרה, ויש להקשות מעגלה ערופה שבאה על ספק ואם עבר יוה"כ לא יביאו עגלה כי זה חטא שרק ה' מכיר בו, ואביי מבאר

שההורג מכיר בחטא ורואה מבאר שנאמר בפסוק ולא רץ לא יכופר לדם אשר שופך בה, ורב פפא למד מהפסוק כפר לעמך ישראל אשר פדית ה' וראויה כפרה זו לכפר על יוצאי מצרים ואפילו כשעברו עליהם הרבה יוה"כ.

יש להקשות לסברת ר"א שיוה"כ מכפר על חטא שרק ה' מכיר בו א"כ אם לא היה ידוע ביוה"כ ונודע אח"כ לא יצטרך להביא חטאת שהיה יוה"כ כיפר ורב זעירא אומר שכיון שכתוב ידיעה בחטאת ובנשיא ובציבור וצריך לכתוב ככולם שלא למדו את כולם מיחיד שכל קרבנו נקבה ולא ילמדו מנשיא, יחיד לא לומדים כי יש לפרוך שנשיא אינו חייב בשמיעת קול, וצבור לא למדו מנשיא כי יש נקבה בקרבן נשיא ולא למדו נשיא ויחיד מציבור שהרי ציבור חייבים רק בהעלם דבר עם שגגת מעשה, ואמנם מאחד לא לומדים אך לכאורה ניתן ללמוד במה הצד יחיד מנשיא וציבור אך יש לפרוך ששניהם פטורים בקרבן שמיעת קול ואם לא יכתבו בציבור לא נלמד מנשיא ויחיד שיש לפרוך שיש בקרבנם נקבה אך נשיא ניתן ללמוד מציבור ויחיד שאם נפרוך שציבור אינם בשמיעת קול יש להוכיח מיחיד, ואם נפרוך שכל קרבנו נקבה ציבור יוכיחו וא"כ לא יתחייב עד שיהיה ידיעה וא"כ זה מיותר מנשיא, ואם אינו ענין לגופו נלמד מזה שאם נודע לו אחר יוה"כ הוא יביא חטאת, ואביי אומר שאם לא היה כתוב ידיעה בנשיא לא היינו לומדים מיחיד וציבור שיש לפרוך שהם לא עשויים להשתנות ואילו נשיא **עמוד ב'** הוא עשוי להשתנות בגון שיעבירוהו מנשיאותו, ומבאר אביי שכיון שניתן ללמוד את כולם בגזירה שוה מצות מצות ומדוע התורה כתבה ידיעות בכל אחד אלא אם אינו ענין לגופם לומדים מזה שיביא קרבן אם נודע לו אחרי יוה"כ, אך קשה שאמנם למדנו למקרה שנודע לו אחרי יוה"כ אך ניתן לומר שבמקרה שנודע לו אחרי שהוא התכפר באשם תלוי הוא יפטר מחטאת ומבאר רבא שכתוב או הודע אליו מכל מקום גם כשנודע אחרי הבאתו אשם תלוי, אך קשה אם אין לו כפרה באשם תלוי מדוע יביא מלכתחילה אשם תלוי ומבאר ר' זירא שאם ימות בינתיים הוא מת בלי עוון, ורבא מקשה הרי המיתה עצמה ממרקה, אלא אומר רבא שהאשם תלוי מועיל לו להגן עליו בינתיים מיסורים.

רב אומר שבחטאת העוף שבאה על ספק ונודע היא תקבר, ואמר רב שהיא התכפרה בה, אך קשה א"כ מדוע היא תקבר ויש לומר שלא היה לה שימור, אך קשה שמחיים היא לא צריכה שימור וכשמלק אותה נודע לו והוא כבר שומר אותה, אלא יש לבאר במשנה שנודע לה שהיא לא ילדה ובאמת היא מותרת בהנאה וגזרו שהיא תקבר מדרבנן ומה שאמר רב שהתכפר מדובר על מה ששנינו שאם אשה הביאה חטאת העוף בספק אם נודע לה קודם מליקה שהיא ודאי ילדה היא תיעשה ודאי שהרי מהמין שהיא מביאה על מה שלא נודע היא מביאה על מה שנודע ואם נודע לה אחר המליקה שהיא ודאי ילדה אומר רב שזיה את דמה וימצא אותו והתכפר לה והעוף מותר באכילה, ור' יוחנן סובר שהיא אסורה באכילה משום שגזרו שמא יאמרו שחטאת העוף שבאה על ספק נאכלת, ולוי שנה כדברי רב שבחטאת העוף שבאה על ספק אם נודע לה אחר מליקה יזה וימצא את דמה ומתכפר בה והיא מותרת באכילה, ויש ברייתא כדברי ר' יוחנן שבחטאת העוף שבאה על ספק אם נודע קודם מליקה היא תצא לחולין או תמכר לחברתה ואם נודע לה קודם מליקה היא תיעשה ודאי שהרי ממין שהיא מביאה על לא הודע היא מביאה על הודע ואם נודע לה אחרי מליקה היא אסורה בהנאה שהרי היא באה על הספק והתכפר לה ספיקה והיא הלכה לה.

משנה מי שהפריש שתי סלעים לאשם וקנה בהם שני אילים אם אחד מהם יפה שני סלעים הוא יקרב לאשמו והשני ירעה עד שיסתאב וימכר ודמיו יפלו לנדבה ואם קנה בהם שני אילים לחולין אחד מהם יפה שתי סלעים והשני יפה עשרה זוז היפה שתי סלעים יקרב לאשמו והשני יקרב למעילתו ואם קנה אחד לאשם וקנה שני סלעים הוא יקרב לשמו והשני יקרב למעילתו ויביא עמה סלע וחומשו. **גמרא** יש לדקדק באיזה מעילה מדובר ברישא אם נאמר שהכוונה לאיל אשם א"כ מוכח שהחומש בא עם האיל ואין לומר כך שהרי נאמר ואת אשר חטא מן הקדש ישלם ואת חמישתו יוסיף עליו א"כ הוא מביא אותו עם גזילו, ועוד שבסיפא נאמר שאם הביא אחד לאשם ואחד לחולין אם של אשם יפה שני סלעים יביא אותו לאשמו והשני למעילתו ויביא עמה סלע וחומשו א"כ רואים שהחומש בא עם השבת הגזול, אלא יש לבאר שמה שכתוב מעילתו הכוונה שהוא נהנה מהקדש וההנאה שוה שתי סלעים והוא הפרישם לאשם וקנה בהם שני אילים לחולין ואת היפה שתי סלעים יביא לאשם ואת השוה ז' זוזים יביא למעילתו והוא שוה כגזילו וחומשו ומה שכתוב מעילתו הכוונה גזילו, אך קשה שנאמר בסיפא שאם הביא אחד לאשם ואחד לחולין אם של אשם יפה שתי סלעים הוא יקרב לאשמו והשני למעילה ויביא עמה סלע וחומשה א"כ בסיפא שכתוב מעילתו מדובר במעילה ממש ואילו ברישא מדובר בגזילו,

דף כז ויש לומר שברישא שהאיל הוא הרוב והוא כקנן וחומשו לכן קוראים למעילתו גזילו ואילו בסיפא שהאיל הוא לא הרוכ הקרן וחומש נקרא איל אשם מעילתו ויביא עמה סלע וחומשה.

רב מנשיא בר גדא מסתפק במקרה שיש לו כינוס חומשים שהוא מעל כמה פעמים האם הוא מתכפר בהם שאם נסבור שאדם מתכפר בשבח הקדש כי הוא טרח לפניו אבל אם לא טרח הוא לא מתכפר בשבח הקדש, או שגם אם נסבור שאדם לא מתכפר בשבח הקדש כי הוא לא הפרישו אך אם הוא התחייב כמה חומשים והפרישם הוא יתכפר בהם, ולגבי הספק האם אדם מתכפר בשבח הקדש יש להוכיח ממה ששינו שאם הפריש שתי סלעים לאשם וקנה בהם שני אילים לאשם ואחד מהם יפה שתי סלעים הוא יקרב לאשמו והשני ירעה עד שיסתאב וימכר ודמיו יפלו לנדבה, ולכאורה מדובר שאדם קנה איל בארבע והוא השביח ועמד על שמונה א"כ מוכח שאדם מתכפר בשבח הקדש, ויש לדחות שמדובר שהרועה מכר לו בזול ואין כאן שבח הקדש, ויש להוכיח ממה ששינו שאם קנה איל בסלע ופיטמו והוא שני סלעים כשר א"כ אדם מתכפר בשבח הקדש, ויש לדחות שכיון שהוא פיטם אותו א"כ הוא שילם עליו ח' זוז, ויש להוכיח ממה ששינו שאם קנה איל בסלע ועכשיו הוא שוה שתיים הוא כשר, ויש לבאר שמדובר בפטמו, אך קשה א"כ מדוע שני פעמים, ויש לומר שברישא מדובר שקנה בד' והוא השביחו בד' נוספים א"כ הוא חיסר ח' זוז מכספו ובסיפא מדובר שהוא קנה איל בד' והוא פטמו בג' זוז ועכשיו הוא שוה ח', אך קשה א"כ מדוע כתוב שישלם סלע הרי הוא חסר ז', ויש לומר שישלם הכוונה להשלמת הסלע, אך יש להוכיח שאם אדם לא מתכפר בשבח הקדש א"כ מה מועיל שהוא משלים את הסלע הרי הוא צריך להביא איל בן שתי סלעים, ויש לומר שבאמת סובר התנא שאדם מתכפר בשבח הקדש אך הוא צריך להשלים את הסלע רק משום גזירה שלא יאמרו שאדם מתכפר באשם פחות מב' סלעים, ויש להוכיח ממה ששינו שאם בשעת הפרשה הוא יפה סלע ובשעת כפרה הוא יפה שתי סלעים הוא יוצא בו.

ר"א הסתפק אם אדם מתכפר בשבח הקדש ואמר ר' יוחנן כמה שנים גדל זה בינינו ולא שמע ממני הלכה זו, ומשמע שר' יוחנן אמר את זה והוא דבר על המשנה שהמביא ולד תודה ותמורתה והמפריש תורתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה אינן טעונות לחם ור' חנינא שלח בשם ר' יוחנן שרק לאחר שהתכפר כבר הולד לא טעון לחם אך אם עדיין לא התכפר לו הוא טעון לחם א"כ רואים שר' יוחנן סובר שאדם מתכפר בולד שהוא בשבח הקדש.

ר"א הסתפק אם בעלי חיים נדחים מהמזבח, ואמר ר' יוחנן שר"א גדל בינינו כמה שנים והוא לא שמע מה שאמרתי על כך שר' יוחנן אמר שאם שני שותפים בבהמה ואחד מהם הקדיש חציה ואח"כ קנה מהשני את חלקו והקדישו הבהמה קדושה ואינה קריבה והיא עושה תמורה ותמורתה כיוצא בה ומוכח מזה ג' דברים שבעלי חיים נדחים ושקדושת דמים שבבהמה דוחה אותה מהקרבה, ומשמע שיש דיחוי בדבר שקדושת רב קדושת דמים.

ר"א מסתפק במקרה שהטלאים יחולו בעולם האם הולכים אחרי מבחר הבהמה והרי יש כאן מבחר או שנאמר באשם דוקא כסף שקלים, ור' יוחנן אמר שגדלנו כמה שנים בביהמ"ד ולא שמענו הלכה זו, וקשה הרי ר' יוחנן אמר בשם רשב"י שהתורה לא נתנה קצבה במחוסרי כפרה שמא יודלו הטלאים ואין להם תקנה לאכול בקדשים, ויש לומר שר' יוחנן התכוון שהוא לא לימד הלכה זו, אך קשה הרי ר' זירא בר אדא חזר לפניו על כל תלמודו כל שלושים יום, ויש לומר שר' יוחנן אמר לא התבקשה ממני הלכה זו בביהמ"ד.

אביי הקשה על דברי ר' יוחנן בשם רשב"י מדוע לא נתנו קצבה לחטאת חלב שהיא באה לכפר ולא להחזיר באכילת קדשים, ורבא הקשה שיהיה קצבה לאשם נזיר שהוא בא לבטלה כמו שאמר ר' יוחנן בשם רשב"י שאין דבר שבא לבטלה אלא אשם נזיר בלבד ונשאר בקשיא.

עמוד ב' משנה מי שהפריש חטאתו ומת בנו לא יביאנה תחתיו, ולא יביא מחטא זה על חטא זה ואפילו הפריש על חלב שאכל אתמול לא יביא את החטאת על חלב שאכל היום שכתוב קרבנו על חטאתו שהקרבן יבא לשם חטאתו. **גמרא** בברייתא למדו את דברי המשנה מהפסוק קרבנו שאדם מתכפר בקרבנו ואינו יוצא בקרבן אביו, ואין לומר שמיעט רק מקלה על חמורה על חמורה על קלה אך מקלה על קלה או חמורה על חמורה יביא, אך לומדים מקרבנו שאדם יוצא רק בקרבנו ולא בקרבן אביו, ואין לומר שאינו יוצא רק בבהמה שאביו הפריש אפילו מקלה על קלה וחמורה על חמורה אך הוא יצא במעות שאביו הפריש אפילו מחמורה על קלה או מקלה על חמורה שהרי אדם מגלח על מעות סתומים ולא מפורשים שאביו הפריש לנזירותו, ולומדים מקרבנו שאינו יוצא אפילו במעות שהפריש אביו, ואין לומר שלא יוצא בשל אביו מקלה על קלה וחמורה על חמורה אך הוא יצא בבהמה שהוא הפריש לעצמו אפילו מחמורה על קלה ומקלה על חמורה, אך לומדים מקרבנו על חטאתו שיהיה לשם חטאת, ואין לומר שאינו יוצא בקרבן שהפריש על חטא אחר כגון מחלב על דם או מדם על חלב שלא מעל ולא כיפר אך הוא יצא במעות שהפריש לעצמו מקלה על קלה ומחמורה על חמורה שהרי אם הפריש לעצמו מעות לחלב והביאם על דם או שהפריש על דם והביא על חלב הוא מעל וכיפר לכן למדו מקרבנו על חטאתו שיהיה קרבנו לשם חטאו, ולא

מעל ולא כיפר פירש רב שמואל בר שימי לפני רב פפא שכיון שאינו יכול למעול א"כ הוא לא יתכפר ולכן אינו יכול לשנות אבל במעות שאם ישנה הוא ימעל א"כ נאמר שהוא יביא לכתחילה על חטא אחר, קמ"ל שאינו מביא.

משנה יכול להביא מהקדש כשבה שעירה, או מהקדש שעירה כשבה, ויכול להביא מהקדש כשבה ושעירה תורים ובני יונה ויכול להביא מהקדש תורים ובני יונה עשירית האיפה, ומדובר שהפריש כשבה או שעירה והעני יביא עוף ואם העני יותר יביא עשירית האיפה ואם הפריש לעשירית האיפה והעשיר יביא עוף ואם העשיר עוד יביא כשבה ושעירה. **גמרא** בברייתא למדו את הדין של המשנה מהפסוק מחטאתו מחטאתו וכתוב על חטאתו שיכול להביא מהקדש כשבה שעירה ומשעירה כשבה ומשניהם עוף ומעוף עשירית האיפה, שאם הפריש לכשבה ושעירה והעני יביא עוף ואם הפריש לעוף והעני יביא עשירית האיפה ואם הפריש עשירית האיפה והעשיר יביא עוף ואם הפריש עוף והעשיר יביא כשבה ושעירה, ואם הפריש כשבה ושעירה והסתאבו יביא בדמיהן עוף ואם הפריש עוף והוא הסתאב לא יביא בדמיו עשירית האיפה שאין פדיון לעוף, ולמדו מהפסוק מחטאתו שיכול להביא רק ממקצתו, ומעל חטאתו לומדים שיוסיף כשהעשיר, וצריך לכתוב מחטאתו בכשבה ושעירה וגם בעוף, שאם היה כתוב רק בכשבה ושעירה היינו אומרים שרק כשהעני מהם יביא עוף כי הם מיני דמים אך אם העני אחרי הפרשת עוף לא יביא עשירית האיפה לכן נאמר מחטאתו גם בעוף שיכול להביא עשירית האיפה מהקדש עוף, והתורה כתבה על חטאתו בעשירית האיפה שאם היה כתוב בעוף היינו אומרים שרק בעוף אם הפריש והעשיר יביא כשבה או שעירה שהם מיני דמים אך בעשירית האיפה אם העשיר הוא לא יוסיף על הדמים אלא המעות יפלו לנדבה ויביא את הקרבן של עשיר ממעות נוספים לכן נאמר על חטאתו שיוסיף על אותם מעות כשהעשיר.

ר"א אומר בשם ר' אושעיא שאם מטמא מקדש עשיר הפריש קן במקום כבשתו,

דף כח ואח"כ הוא העני כיון שהוא נדחה כשהיה עשיר מלהביא קן אינו יכול להביא עכשיו את אותו קן, ומוכיח מזה רב הונא בר רב יהושע שבעלי חיים נדחים וקדושת דמים מדחה ודיחוי מעיקרא הוא דיחוי, ורב עוקבא בר חמא מוכיח ממה ששינוי שאם הפריש נקבה לפסחו קודם פסח היא תרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא בדמיה פסח ואם ילדה זכר גם הוא ירעה עד שיתסאב ויביא בדמיו פסח, ור"ש סובר שהוא עצמו יקרב לפסח א"כ מוכח שבעלי חיים לא נדחים, ורב אושעיא יבאר שהוא דיבר רק לדעת רבנן אך ר"ש סובר שבעלי חיים לא נדחים וכן הגרלה לא מעכבת ששינוי שלר"ש אם מת אחד מהשעירים אחר הגרלה יביא את חבירו בלי הגרלה א"כ ר"ש סובר שבעלי חיים לא נדחו והגרלת השעירים אינה מעכבת.

רב חסדא אומר שחלה ההפרשה בקינים או בלקיחת הבעלים או בעשיית הכהן, ורב שימי בר אשי מבאר בטעמו שכתוב ולקחה שתי תורים ואח"כ כתוב ועשה הכהן א"כ זה חל או בלקיחתה או בעשיית הכהן, ויש להוכיח ממה ששינוי בשעירים ועשה חטאת שרק הגורל עושה אותו חטאת ולא הכהן והיה ניתן ללמוד מק"ו שאם בכל הקרבנות שהגורל לא מקדש קריאת השם מקדשת, במקום שהגורל מקדש ודאי שקריאת שם מקדשת, לכן נאמר ועשה חטאת שרק הגורל מקדש ולא קריאת שם ולכאורה משמע בברייתא שהשם מקדש לבד כמו שהגורל מקדש לבד ולא בלקיחתה ולא בעשייה, ורב מבאר שהכוונה בק"ו שאם במקום שהגורל לא מקדש אלא רק השם מקדש או בלקיחת הבעלים או בעשיית הכהן, שעיר שהגורל מקדש ודאי שיקדש השם בלקיחת הבעלים או בעשיית הכהן, לכן נאמר ועשה חטאת שרק הגורל עושה אותו חטאת, ויש להוכיח ממה ששינוי שמטמא מקדש עני שהפריש מעות לקינו והעשיר ואח"כ אמר אלו לחטאתי ואלו לעולתי יוסיף ויביא את חובתו מדמי חטאתו ולא מדמי עולתו ולא יוסיף להביא את חובתו מדמי העולה, והרי אין כאן לא לקיחה ולא עשיית כהן וכתוב שמביא את החובה מדמי החטאת ונקבע בהם השם, ואמר רב ששת שהברייתא הזו אינה מתוקנת שהרי כתוב בברייתא והעשיר ואח"כ אמר, וזה יתכן לדברי ר"א בשם רב אושעיא דמטמא מקדש עשיר שהביא קרבן עני לא יצא אלא הכוונה שכבר אמר משעת עניו, א"כ יש לפרש שכבר אמר משעת לקיחתו, אך לדעת רב חגא בשם רב אושעיא שיצא הברייתא לא משובשת ויש לפרש שיש לשנות ואח"כ לקח ואמר, ויש להקשות על רב חגא ממה ששינוי שמצורע עני שהביא קרבן עשיר יצא ועשיר שהביא קרבן עני לא יצא, ורב חגא יבאר שהתורה מיעטה במצורע מהפסוק זאת ואין לומר שגם מצורע עני שהביא קרבן עשיר שלא יצא שהרי נאמר תורת כמו ששינוי תורת לרבות מצורע עני שהביא קרבן עשיר, ואין לומר שגם עשיר שהביא קרבן עני יצא שהרי נאמר זאת ולא לומדים מצורע שהתורה אמרה 'ואם דל הוא ואין ידו משגת' שרק במצורע עשיר שהביא קרבן עני לא יצא, אך מטמא מקדש עשיר שהביא קרבן עני יצא.

משנה ר"ש אומר שכבשים קודמים לעזים בכל מקום ואין לומר שהם מובחרים מהם שהרי נאמר ואם כבש יביא קרבנו לחטאת א"כ שניהם

שקולים, בכל מקום נאמר תורים לפני בני יונה ואין לומר שהם מובחרים מהם שהרי נאמר וכן יונה או תור לחטאת א"כ שניהם שקולים, אב קודם לאם בכל מקום ואין לומר שכבוד אב קודם לאם שהרי נאמר איש אמו ואביו תראו א"כ שניהם שקולים אך אמרו חכמים שאב קודם לאם בכל מקום כי הוא ואמו חייבים בכבוד אביו, וכן בתלמוד תורה אם הבן זכה ללמוד לפני הרב, הרב קודם לאביו כי הוא ואביו חייבים בכבוד רבו. **גמרא** שנו בברייתא שהעזרה צווחה ארבע צווחות: א. הוציאו מכאן בני עלי חפני ופנחס שטמאו את ההיכל ב. פתחו שערים ויכנס יוחנן בן נרבאי תלמידו של פנקאי וימלא את כריסו מקדשי שמים, ואמרו עליו שהוא אכל מ' סאה גוזלות **עמוד** ב בקינות סעודה ואמרו שבימיו לא היה נותר בעזרה. ג. שאו שערים ראשיכם ויכנס אלישמע בן פיכאי תלמידו של פנחס וישמש בכהונה גדולה, ד. פתחו שערים ויוציאו את יששכר איש כפר ברקאי שהוא מכבד את עצמו ומבזה קדשי שמים שהוא היה כורך ידיו בשיראים ועובד עבודה, ומה עלה בסופו שהמלך והמלכה ישבו ואמר המלך גדי משובח יותר והמלכה אמרה כבש משובח יותר והחליטו לשאול את יששכר בן נרבאי שהוא כה"ג ומבין בבישול קדירה, ושאלוהו והוא אמר אם הגדי משובח מדוע אינו עולה לקרבן תמיד וכשהוא ענה הוא הראה בידו בלזול, אמר המלך כיון שהוא הראה בידו יקוצו את ידו הימנית והוא נתן שוחד שיקוצו את ידו השמאלית, וזה נודע למלך ואמר שיקוצו גם את ידו הימנית, ואמר רב יוסף ברוך המקום שלקח את גמולו של יששכר בעוה"ז, אמר רב אשי שהוא לא שנה את משנתניו שהכבשים קודמים לעזים בכל מקום ולא מפני שהם מובחרים שהרי נאמר ואם כבש א"כ שניהם שקולים כאחד, ורבינא אומר שהוא לא קרא מקרא שכתוב אם כבש אם עז, ר"א אומר בשם ר' חנינא שתי"ח מרבים שלום בעולם שכתוב וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך וניתן לקרוא בניך.

ת.ו.ש.ל.ב.ע

מסכת מעילה

פרק קדשי קדשים

משנה אם שחטו קדשי קדשים בדרום מועלים בהם, ואם שחט בדרום וקיבל דמם בצפון או ששחט בצפון וקיבל דמם בדרום או ששחט ביום וזרק את הדם בלילה או ששחט בלילה וזרק ביום או ששחטם לשם חוץ לזמנם או חוץ למקומם מועלים בהם, ור' יהושע אמר כלל שמה שהיה לו שעת היתר לכהנים לא מועלים בו ואם לא היה שעת היתר לכהנים מועלים בו, ובמה היה שעת היתר, אם לנה או נטמאה או שיצאה, ובמה לא היה שעת היתר שנשחטה לשם חוץ לזמנה או חוץ למקומה או כשקבלו פסולים וזרקו את דמה. **גמרא** לכאורה קשה מה החידוש במשנה ששחטת דרום לא מוציאה מידי מעילה הרי זה פשוט שאם זה פסול זה לא מועיל, ויש לומר שהיינו אומרים שכיון שעולה אמר בשם ר' יוחנן שקדשים שמתו יצאו מידי מעילה מהתורה א"כ שחט קדשי קדשים בדרום זה כמו שחנקם, קמ"ל שקדשים שמתו אינם ראויים כלל אך דרום אף שאינו ראוי לקדשי קדשים הוא ראוי לקדשים קלים.

מה שהמשנה פירטה את כל הפסולים הללו שאם היינו שונים נשחטו בדרום וקבל דם בצפון שייצא ממעילה כיון שהתקבל בצפון אך אם שחט בצפון וקבל בדרום הוא יצא מידי מעילה, קמ"ל שלא, ואם היינו שונים דרום וצפון היינו אומרים שזה ביום בזמן הקרבה אך אם שחט בלילה וזרק ביום כיון שלילה אינו זמן הקרבה א"כ הוא יצא מידי מעילה ואם היינו שונים שחט בלילה היינו אומרים שרק בה יש מעילה כי היה קבלה ביום אך שחט ביום וקבל בלילה כיון שזה לא זמן הקרבה א"כ זה כמו שחנקם ואין בהם מעילה, קמ"ל שיש בהם מעילה.

חוץ לזמנו וחוץ למקומו אף שהם פסולים הם מרצים לפיגולם. **עמוד ב** נחלקו בפסולים של המשנה אם עלו ירדו, לרבה אם עלו ירדו ולרב יוסף אם עלו לא ירדו ולא נחלקו לדעת ר' יהודה שאם עלו ירדו ונחלקו לדעת ר"ש שרב יוסף סבר כר"ש ורבה סובר שר"ש דיבר רק בנייתנים למטה שנתנם למעלה או הנתנים למעלה שנתנם למטה אך שחטם וקבל דמם בצפון, אך אם שחט בדרום זה כמו שחנקם, ויש להוכיח מדברי המשנה שמועלים בקדשי קדשים ששחטם בדרום וזה מובן לרב יוסף וקשה לרבה, ויש לומר שמועלים בהם רק מדרבנן והחילוק בין דאורייתא לדרבנן שבמעילה דאורייתא יש חומש ובמעילה דרבנן אין חומש, ויש להוכיח שיש מעילה רק מדרבנן שעולה אמר בשם ר' יוחנן שקדשים שמתו יצאו מידי מעילה דבר תורה משמע שמדרבנן יש בהם מעילה, ולכאורה לרבה יש הוכחה מהמשנה לדברי עולא אך יש לדחות שעולא צריך לחדש שלא נאמר שרק כאן יש מעילה מדרבנן כי לא בדלים מהם אך בקדשים שמתו שבדלים מהם לא יהיה מעילה אפילו מדרבנן, קמ"ל שיש מעילה, אך לכאורה גם במתו שנינו שמי שנהנה מחטאת כשהיא חיה לאמעל עד שיפגום ואחר שמתה הוא מעל ממתי שנהנה ממנה כל שהוא.